

Bonefishing på Los Roques

Text och bild: Tord Andreasson.

En idé växer fram

Det hela började med ett E-mail som Janne skickade ut i september till SKK. Det hette något i stilen med "Los Roques: Bonefish on a budget..."

Detta E-mail hänvisade i sin tur till en artikel på webbmagasinet Scandic Angler. I denna artikel beskrevs den karibiska arkipelagen Los Roques, 45 minuter flygtid från Venezuelas huvudstad Caracas. Bilderna var mycket tilltalande och det skrevs om ett paradiset för snorkling, dykning samt ett fantastiskt och lättillgängligt fiske efter Bonefish som man kunde utöva på egen hand om man så önskade. Scandic Angler, i samarbete med resebyrån Strobel Travel i Aarhus, erbjöd sina medlemmar en guidad resa till Los Roques, med avfärd den 7:e Mars och återresa den 17:e, till ett mycket rimligt pris. Jag såg genast till att bli medlem, skickade in en preliminär intresseanmälan och började läsa på allt jag kunde hitta om Venezuela, Los Roques och Bonefish. Det lät onekligen spännande. Någon vecka senare hade jag betalat in anmälningsavgiften och Janne hade bestämt sig med för han skulle med.

Orosmoln

De första rapporter om oroligheter, strejker och demonstrationer mot den sittande presidenten (namnet Hugo Chavez som ni kanske minns) börjar komma upp i nyhetsfloran. Venezuela? Var det inte dit vi skulle resa? Hmm... Den 27 december låter resebyrån meddela att resan kommer att genomföras i linje med rese rekommendationerna från det Danske Udrigeministerie, vilka för tillfället avråder danska medborgare från att besöka Venezuela. D.v.s. resan skulle kanske inte bli av. Tiden gick, och utan att det kom positiva besked eller tecken på förändringar.

Ett telefonsamtal mitt i natten

Klockan är tre på natten. Jag vaknar av att mobiltelefonen ringer. "Tjena Tord. Det är Melin. Jag fick precis veta att resan till Los Roques blir av. Danskarna har lättat på reserekommendationerna till Venezuela" Jag befinner mig själv 5 tidszoner österut på den indiska subkontinenten och med ens är jag klarvaken. En smått överklig situation. Ja, hur var det nu med svenska UD? Nej, de har inga planer att lätta på reserekommendationerna. Vad gör vi? Resa? Inte resa? Vi ringer konsulatet i Caracas och får uppgifter att läget är lugnt, även om UD rekommenderar att inte resa. Så vi bestämmer oss för att resa men det känns lite pirrigt.

Resan dit

Klockan är 5 på morgonen och taxin tar oss i maka hastighet till Kastrup genom ett snöigt Malmö. På marken ligger en knapp decimeter blötsnö. På Kastrup möter vi Peter Lyngby samt två andra medresenärer. Avisning av vingar är av nöd, denna procedur tar 30 minuter, vi missar vår *time slot* som det heter och landar rejält försenade på Schiphol en knapp timme innan planet till Caracas skall avgå. Hoppas bagaget hinner med... Vi hinner i alla fall med bytet. Planet är fyllt till en tredjedel kanske, vi ser knappt några européer ombord. Resten av gruppen som skulle ansluta från Billund synes inte till. Inte fullt så lyckat då vår gruppleddare och guide John har alla biljetter, hotellvouchers mm... Vi hinner med ett snabbt telefonsamtal till resebyrån innan planet lyfter får vi veta att planet från Billund aldrig kom i väg i tid, och att KLM jobbar för fullt att boka om resten av gruppen. Senare på eftermiddagen efter 10 timmars flygning landar vi i Caracas. Passkontrollen går snabbt och smidigt, efter denna möts vi av en lokal guide med en skylt "Scandic Angler" och körs i en modern luftkonditionerad buss till hotellet i Caracas, en färd på dryga tre mil.

Caracas, utsikt från hotellet

Caracas är en stor stad på 5 miljoner som ligger i en dalgång på 1000 meters höjd mellan två av Andernas nordligaste utlöpare, en dryg halvtimme från flygplatsen nere vid kusten. Caracas är en flera mil lång stad och arkitekturen en blandning mellan senkolonial spansk stil och amerikansk skyline. Vår guide berättar på perfekt engelska om historien, sevärdheter, sin personliga åsikt om presidenten, demonstrationer, strejker mm och vi avtalar att träffa honom senare på kvällen för att ta en öl tillsammans efter att vi checkat in och kopplat av en stund.

Hotel Avila som vi bor på är inbjudande och håller god standard, om än slitet. Vi är i princip de enda gästerna förutom några venezolaner som sökt sig hit för att fira fredagskvällen. En hel armé av restaurang personal ser till att ge oss bästa tänkbara service. Janne slår till på stort och beställer in en grönppepparstek som flamberas vid bordet, och som lär gå till historien. Vi

övriga är mer måttliga efter snart ett helt dygn sittande och nöjer oss med en lätt måltid.

Vid frukosten får vi sällskap av resten av gruppen, som anlänt mitt i natten efter att KLM bokat om dem via den före detta Nederländska kolonin Bonaire. (Ibland är det klara fördelar med ett stort flygbolag med ett omfattande nät och många anslutningar.) En eloge skall ges till resebyrån som snabbt tog tag i saken och såg till att ringa de telefonsamtal och trycka på de knappar som behövdes. Vid tiotiden hade vi transporterats tillbaka till flygplatsen, checkat in och fyllt i ett frågeformulär inför avfärden till Gran Roque med flygbolaget LTA, *Linea Turistica Aerotuy*. Det tvåmotoriga planet tar oss till vår destination 170 km ut från kusten på dryga halvtimmen. Drygt halvvägs skymtar vi de första öarna och reven i arkipelagen, som ljusa fläckar mot en marinblå bakgrund. Runt reven och mellan dessa lyser vatten i turkosblått, precis som på vykortet.

Gran Roque sedd från luften

Los Roques

Los Roques är namnet på en arkipelag om totalt ett femtiotal namngivna öar. Förutom dessa öar finns ett antal rev och mindre öar utan namn. Los Roques är den enda arkipelagen i Karibien som byggd på korallrev och är sedan 1972 ett marint naturreservat, och genom detta skyddas området mot mänskliga ingrepp. Som vanlig turist på egen hand är man hänvisad till ett tiotal öar, huvudsakligen i den nordöstra delen av ögruppen. I sällskap av auktoriserad guide öppnas portarna till en mycket större del, dock med lokala restriktioner gällande ankring och landstigning. I den västra delen råder i viss utsträckning tillträdesförbud för att bland annat skydda havssköldpaddornas stränder – här finns 5 av världens 6 arter. Det kan låta som många restriktioner men i praktiken finns här mer mycket vatten att fiska på än man hinner med på en vecka eller två.

Klimatet är mycket behagligt från höst till sen vår. Temperaturen pendlar mellan dagshögsta kring 30 och ner mot knappt 25 nattetid. Hela tiden blåser en frisk passadvind. Tack vare att breddgraden är så pass nära ekvatorn (12° N) är man utanför zonen inom vilken de tropiska orkanerna härjar som värst, och turistsäsongen sträcker sig i princip året runt, med toppar kring

jul/nyår samt juli/augusti om man tittar till priserna för inkvartering.

Karta över arkipelagen Los Roques

Nedan följer en kortfattad beskrivning av öar som vi fick tillfälle att besöka.

Gran Roque

Så heter huvudön dit flyget tar besökarna, för övrigt den enda ö som det finns tillgång till sötvatten (som framställs genom avsaltning) och någon infrastruktur att tala om. Vid ankomsten till Gran Roque löser man inträdesavgift till nationalparken, ca 15000 Bolivar.

Ön är till två tredjedelar en brant klippö, med ett låglänt parti som rymmer dels byn och del den halvannan km långa landningsbanan. Med åren har byn byggts ut och den fasta befolkningen har numera sällskap av ett antal turister som stannar alltifrån från över dagen till några veckor. Totalt finns här några hundra turistbäddar, de allra flesta i s.k. *Posadas*, en boendeform där man hyr ett rum hos sin värd, och med en vis basservice, frukost och måltider. *Posadas* har med tiden utvecklats till mer eller mindre avancerade och lyxiga anläggningar för att möta kraven från turisterna. Räkna med att halvpension kostar från 30 \$ till långt över 100 \$. Stället vi bodde på var mysigt med bra service, trevlig och flexibel personal och en duktig kokerska som alla gjorde allt för att vi skulle trivas.

Byn är pittoresk med färgglada *Posadas*, ett par butiker, restauranger och barer som blandas med boningshus. Överallt på Gran Roque är det bekvämt promenadvstånd vart man än skall, till hamnen, flygplatsen, baren, restauranger eller fiskeplatserna.

Nere vid stranden ligger ”hamnen”. Denna hamn består av ett par bryggor där båtarna lägger till. Här hittar du taxibåtarna som tar en ut på morgonen och tar en tillbaka vid avtalad tid, som regel senast 5. Kostnad för taxibåt varierar mellan några USD för de närmaste öarna till kanske 10USD. Biljett och bokning gör man lämpligast i kiosken nere i hamnen.

Huvudgatan på Gran Roque

Taxibåt

Väggmålningar smyckar ofta ut husen

Madrisqui – Piratas

Madrisqui heter den ö som ligger närmast Gran Roque. Du når denna på kanske 5 minuter med båt. Madrisqui är förbunden med grannön Piratas genom ett smalt sund som är vadbart. Madrisqui har fina strandstränder som lockar soldyrkare. Piratas har en stor och fin lagun med blandbotten.

Havsfåglar på Madrisqui

Francisqui

Denna ö är den nordligaste i arkipelagen och nås efter 10 minuters färd med taxibåt. Francisqui är ett populärt mål för dagsutflykter, har fina sandstränder där man även hittar en restaurang som serverar mat och dryck mellan ca 11 och 17. Runt Francisqui hittar man fina laguner och rev, samt en naturlig pool strax innanför korallrevet.

Närmste restaurang och pool är tydligt markerade

Korallrev och lagun

Crasqui

Crasqui är en långsmal ö som ligger 30-40 minuter från Gran Roque. Färden går över öppet och djupt vatten och turen hem när man går mot sjön kan vara tuff. Läsidan av Crasqui består av en flera kilometer lång sandstrand. Sydöstra spetsen har fina flats och ett långt vadbart rev. Om man letar noga hittar man en stor undanskymd lagun om ett par kvadratkilometer som döljs av mangroven. Crasqui erbjuder två mat och dryck serveringar varav den ena är mycket enkel.

Pelikaner på Crasqui

Peter Lyngby visar upp en Bonefish från Crasqui

Nordisqui

Hit tog vi oss aldrig ut varken Janne eller jag, men det lär vara ett trevligt ställe enligt vår guide John. Om ni förresten undrar varför öarnas namn slutar på "qui" har det att göra med de ursprungliga anglosaxiska namnen som gavs och togs i arv av de spansktalande kolonisatorerna. Grass Key t.ex. blev så småningom Crasqui.

Fisket

I huvudsak är fisket inriktat på Bonefish, även om det finns fler arter såsom tarpon, permit, barracuda, tonfisk och wahoo. Man kan fiska bonefish dels på riktiga *pancake flats* och i grunda laguner med blandbotten, dels längs stränderna och vada ut på

reven. I det förstnämnda fallet är det mer traditionellt siktande efter grupper av bonefish som rör sig runt på jakt efter små kräftdjur. Man fiskar med Crazy Charlie eller Gotcha liknande flugor. Färgen på flugorna varierar mellan vit, chockrosa, gul eller naturfärger i beige och brunt.

Crazy Charlie

Vid fiske från stranden efter jagande bonefish, kan man dels kasta på fisk man ser är på väg mot en, eller också studerar man var pelikanerna håller till. Där det finns pelikaner finns det även bytesfisk, i stora mängder. Det som ser ut som mörka fläckar av tång visar sig vara täta stim av småfisk. Se dock upp att hålla flugan borta från fåglarna – en pelikan eller havssula på kroken är inget att rekommendera! En av de bästa fiskeplatserna just med tanke på "pelikanfiske" visade sig vara stranden precis nedanför byn och landningsbanan. Vid detta "strandfiske" är en vit-grön streamer ett perfekt mönster. Våra danska medresenärer hade med en förträfflig streamer med en fem centimeter lång vinge av Polarfibre och huvud av snabbepoxy.

"Danskflugan"

En lämplig utrustning för Bonefish är klass 7-8, absolut max klass 9 spö med snabb aktion. Allra helst bör man ha en special lina för tropiska saltvatten, vilken är styvare och har en speciellt coating som inte klipper på samma sätt som de linor vi använder hemma. Det går i och för sig med en vanlig WF eller bass bug taper eller pike line, men en riktig saltvattenlina rekommenderas varmt.

För fiske efter Bonefish bör du kosta på dig en litet bättre rulle. Ett absolut krav är att den är saltvattenbeständig och inte räds litet grus. Näst på kravlistan är en broms värd namnet. Slutligen är det ett plus om den är storspolad då det är många meter lina som skall vevas in för varje fisk.

Tafsen bör vara minst tre meter, så lång tafs du kan hantera i vinden. Tafsspetsen bör vara 0.30, helst inte tunnare. Fluorocarbon är rekommenderat med tanke på att botten består av döda korallrev eller lösa korallbitar som snabbt nöter av den bästa nylonen.

På tal om korall, även sanden är gjort av korall: du måste ha skor på fötterna för att inte riskera att skära dig på lösa korallbitar och snäckskal. Förutom själva skorna som skyddar skosulorna, när du vadar virvlar sanden upp och lägger sig mellan skon och huden, varför någon form av strumpa är att rekommendera för att undvika skavsår. Det finns även speciella s.k. flatboots av neopren som är designade för detta fiske. Ett varningens för att gå på själva revet då man aldrig vet hur starkt detta är och att trampa igenom vassa korallstenar kommer att resultera i svårläkta sår.

Utöver fiskeutrustningen bör du ha med dig lämpliga kläder som skydd mot den starka solen. Glöm inte solskyddskräm med hög faktor. Solen är otroligt stark och den friska och svalkande passadvinden gör att man inte upplever solen och värmen, mycket förrädiskt, vilka vissa i gruppen fick lära sig.

För mycket sol straffar sig

Det blåser konstant 10-12 meter i sekunder från O-NO – NO men de allra flesta stränderna ligger på läsidan av öarna.

En linkorg kan vara användbar till mycket

Fiskar man av laguner, pankakes eller rev innebär detta att man vadar fram och spanar in fisk. Man skall givetvis planera vadandet så att kasten sker med vinden från rätt håll. Polariserande glasögon är nästan ett måste för att se fisken, vilket bara det kan vara svårt för ett otränat öga. Det gäller att placera flugan en bit framför fisken, eller det man tror är fisk, och att strippa hem den. Som regel, om kastet blir lyckat (långa och precisa kast kan vara svårt med tanke på vinden) kommer fisken att vända och plocka flugan. Man ser snarare än känner hugget. Nu har man en sekund på sig att kolla att linan löper fritt genom spöoglorna, att kolla att den inte har snott sig runt rullen, veven, benen eller annat... Nu är det bara att hålla spöet högt, för att undvika att fånga sjögräs, eller värre – att komma i kontakt med korallbotten vilket kommer att resultera i tafsbrott. Fisken om den är av viss storlek kommer att göra ett par långa rusningar ofta upp till 50 meter eller mer innan den är mogen att tas in, fotograferas och återutsätts. Kastar man oförsiktigt, rakt på fisken, eller luftkastar så att linan passerar ovanför denna resulterar det som regel alltid att man skrämmer bort den.

Fiskekort

Fiskekort kan man köpa mot uppvisande av *Permiso de Pesca*. Permiso de Pesca är ett dokument man får av reservat-vakterna efter att ha förklarat att man vill fiska så och så många dagar, och mot uppvisande av passet. Vakterna har sitt kontor i byns västra utfart. Då detta är avklarat (på spanska) går man ner till hamnen i byns östra del, visar upp dokumentet och får nu köpa fiskekort. Detta kostade ca 20000 Bolivar för 8 dagar, eller ca 14 USD.

Hyra guide?

På Gran Roque finns ett par lodges med professionell guideservice. Janne och jag anlidade en guide en av dagarna och det var en upplevelse att få besöka nya vatten. I paketet ingår guide, båthyra och bränsle sam en båtsman vars uppgift är att sätta en i land och hämta upp en på lämpligt ställe så att man maximerar fisket och minimerar vadandet.

Vår guide José och Janne i action på pancake flats

Ute med guide

Vår guide José var mycket duktig att leta upp och följa fisk som vi annars säkert hade missat. En upplevelse jag aldrig glömmer fick jag ute på Isla Larga, den långsmala ön mitt i ögruppen. En hyfsad Bonefish hade precis huggit och gjorde en första lång rusning ut mot djupkanten, då den plötsligt försvann i en kaskad av vatten. Upp fick jag en halv tafs. En stor Barracuda har precis ätit din Bonefish, förklarade José. Dessa predatorer brukar hålla till runt grundfladerna och göra livet kort för oförsiktiga bonefish och andra arter. Kanske en förklaring till varför Bonefish är så pass snabbsimmande och stark – fly vid minsta fara är det enda försvar de har.

Søren visar upp en Bonefish

Det finns även andra arter än Bonefish. En tidig morgon såg vi ett stim med tarpon som simmade med fenorna lojt viftande uppe vid ytan, flera kastlängder ut från stranden. Troligen kan guiderna erbjuda riktat fiske efter tarpon, fast Los Roques är inte känt för just detta. Det finns även en del Permit (vi fick en del små Permits stora som dessert assietter) men ett lyckat riktat fiske efter fullväxt Permit kräver mycket mer än så. Tonfisk däremot finns det god chans att fånga från land. Främst Bonito (Skipjack Tuna) men även Albacore (Blackfin Tuna). På vissa ställen har man en mer än teoretisk chans, till exempel på de rev som når ut till djupbranten på ena sidan och med en grunda plåtån på andra. På dessa ställen kommer stimmen in och jagar. Att förutspå när detta kommer att ske är inte särskilt svårt, spana efter måsdyk. Vissa av oss fick kontakt med tonfisk på just dessa ställen. Även nedanför byn går det, här brukar ortsbefolkningen stå på bryggorna med handlinor i högsta beredskap.

Vill du prova på tonfisk och större Barracuda samt kanske Tarpon kan litet kraftiga grejor vara lämpliga, kanske spinn för fisket från land.

Under vår vistelse räknade fångade vårt resesällskap sammanlagt 14 olika arter. Bland annat några vackra revfiskar – *snappers* kallade och meterlånga näbbgäddor grova som handleden.

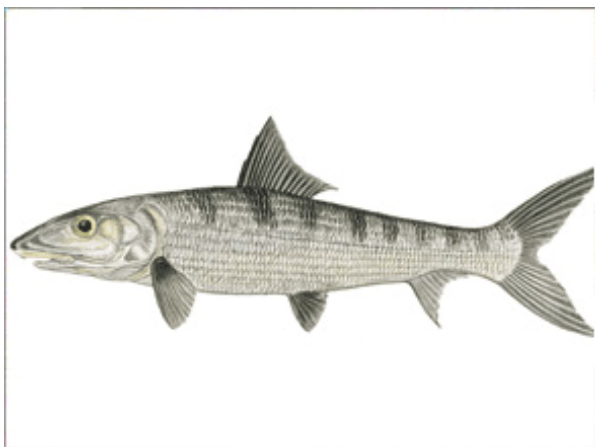

Yellow fin snapper

Sällskapet bestod förutom av undertecknad och Janne av trevliga och glada danskar. Flugfiskekunnandet varierade en hel del, från rena nybörjare till de som flugfiskat i tropiska saltvatten tidigare. Och det märktes på resultaten. Glädjande nog fick samtliga

deltagare Bonefish på fluga. Och alla höll med om att det är en härlig sportfisk.

Bonefish – *Albula Vulpes*

Albula Vulpes

I släktet Albulidae finns ett halvdussin arter, varav Bonefish är den enda art på vilken det bedrivs ett sportfiske. Redan 1758 hade Linné beskrivit arten. Namnet kommer av de talrika finns ben som de innehåller. På spanska heter Bonefish *Pez Raton* – vilket ordagrant översatt från spanska betyder råttfisk. Namnet är rätt passande.

Utbredningen är tropiska och varma vatten runt Amerika, i såväl Atlanten som Stilla havet. Bonefish hittar man främst runt flats, i mangrove laguner, åmynningar och de djupare vattnen runt dessa. Tack vare en blåsa med en funktion som påminner om en lungas kan Bonefish klara mycket låga syrehalter vilket inte är ovanligt i de miljöer de trivs i. Födan utgörs huvudsakligen av blötdjur och kräftdjur som de krossar med hjälp av benplattor i munnen och på tungan. Jakten pågår ofta på så pass grunt vatten som 30 cm. Under jakten simmar alla exemplar i samma riktning och håller samma konstanta hastighet. Enstaka äldre och större exemplar jagar dock ofta ensamma. Som tidigare nämnt är Bonefish en skygg fisk och det är lätt att skrämna dem.

Närbild på bonefish

I Karibien når Bonefish vikter runt 6 kilo och längder strax under 80 cm. Enstaka exemplar med vikter upp till 9 kg har dokumenterats. Fisken når könsmognad vid en ålder av 2 till 4 år och är då 25-50 cm i storlek. I princip all Bonefish återutsätts.

Praktiska tips

Valutan i landet heter Bolivar. Som ett led i den ekonomiska åtstrammingspolitiken är inte tillåtet att växla denna mot utländsk valuta (USD) – i teorin. I praktiken var det inga problem att betala större belopp i USD. Posadan vi bodde på, hotellet i Caracas och kiosken i hamnen kunde växla några tiotals USD åt gången, och det räckte långt. På ön finns bank men vi hade aldrig behov att uppsöka denna.

Det officiella språket är Spanska. Engelsk-kunnigheten bland personalen som serverar turister är hyfsad, dock skall du inte räkna med detta om du lämnar de upptrampade stigarna.

Caracas

Caracas lär höra till världens mest kriminellt belastade städer, så det rekommenderas att hålla sig till upptrampade stigar, åka riktig taxi, och att inte strosa runt på egen hand efter mörkrets inbrott. Enligt uppgift dör 50-60 personer varje helg i olika slags våldsbrott. Så gott som alla fönster mot gatan har galler, till och med så pass högt som 4:e eller 5:e våningen. Vi kände oss dock i tryggt förvar på hotellet och under transporter till och från flygplatsen.

Sista dagen hade vi 8 timmars väntetid på flygplatsen i Caracas. I stället för att tillbringa denna väntande hade resebyrån arrangerat en guidad tur upp i nationalparken Avila, som börjar i utkanten av Caracas, i princip inom gångavstånd för den som så önskar. Vi gjorde turen i 4WD jeepar – vanliga bilar släpps inte upp då det dels är extremt brant, dels mycket dålig väg med djupa spår och man skulle genast köra fast i den mjuka sanden. Sämre väg kan vara svår att föreställa sig.

Missa inte!

Senare i höst i klubblokalen kommer undertecknad att visa stillbilder från resan. Janne har en video med en hel del kul sekvenser. Kolla klubbprogrammet för information om datum.

Några Länkar

Det finns 100-tals adresser till sidor med information om Venezuela och Los Roques på nätet. Här nämns några stycken.

www.scandicangler.com

www.strobel-travel.dk